

Nummer 5052142

RAAD VOOR GESCHILLEN
Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

heeft bij wijze van bindend advies de volgende uitspraak gedaan in zake het geschil tussen:

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]

alle gevestigd te [REDACTED],
eiseressen,
gemachtigde mr. [REDACTED], kantoorhoudende te [REDACTED]

en:

[REDACTED] RA
kantoorhoudende te [REDACTED],
verweerder,
gemachtigde: mr. [REDACTED], advocaat te [REDACTED]

RAAD VOOR
GESCHILLEN

[REDACTED]
NBA

1. PROCEDURE

- 1.1 Bij brief van 25 maart 2013 hebben eiseressen zich tot de Raad voor Geschillen, hierna te noemen: de Raad, gewend naar aanleiding van een geschil met verweerder.
- 1.2 Bij brief van 26 maart 2013 zijn de bij het verzoek behorende producties aan de Raad toegezonden.
- 1.3 Bij brief van 27 maart 2013 heeft de secretaris van de Raad verweerder van het geschil in kennis gesteld.

- 2 -

- 1.4 Eiseressen hebben verklaard zich aan het oordeel van de Raad te onderwerpen en hebben het door de voorzitter van de Raad vastgestelde depot ten bedrage van € 1.785,-- voldaan.
- 1.5 Bij brieven van 10, 11, 15 en 23 april 2013 heeft verweerder, onder overlegging van een betekende dagvaarding, meegedeeld te kiezen voor beslechting van het geschil door de burgerlijke rechter en heeft verweerder geconcludeerd dat de Raad niet (meer) bevoegd is om te oordelen in het geschil.
- 1.6 Bij brieven van 11 en 18 april 2013 hebben eiseressen terzake van de bevoegdheid van de Raad een beroep gedaan op de algemene voorwaarden van [REDACTED]
- 1.7 Bij beslissing van 24 april 2013 heeft de voorzitter van de Raad beslist dat het geschil in behandeling wordt genomen. Tevens is verweerder daarbij in de gelegenheid gesteld een verweerschrift in te dienen.
- 1.8 Bij brief van 30 mei 2013 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.
- 1.9 Het verweerschrift van 30 mei 2013 behelst onder meer een verzoek tot wraking van de voorzitter van de Raad, mr. [REDACTED].
- 1.10 Bij brief van 17 juni 2013 heeft verweerder de Raad bericht haar verzoek tot wraking van de voorzitter niet langer te handhaven.
- 1.11 De voorzitter van de Raad heeft de Kamer die het geschil als Raad voor Geschillen zal behandelen samengesteld zoals is vermeld in het slot van deze uitspraak.
- 1.12 De Raad heeft partijen ter zitting van 25 november 2013 gehoord. Ter zitting zijn namens eiseressen verschenen de heer [REDACTED] en mevrouw [REDACTED], vergezeld van mr. [REDACTED] en [REDACTED]. Namens verweerder is verschenen mr. [REDACTED], vergezeld van mr. [REDACTED]. Mr. [REDACTED] heeft pleitaantekeningen overgelegd.
- De zakelijke inhoud van de mededelingen van partijen is door de secretaris op schrift gesteld. Hierna heeft de Raad bepaald uitspraak te doen.
- 1.13 Op verzoek van de Raad heeft mr. [REDACTED] een kopie van het rechtbankvonnis van 8 januari 2014 aan de Raad gezonden.

2. VASTSTAANDE FEITEN

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat de Raad uit van het volgende:

- 2.1 Partijen worden hierna ook wel aangeduid als [REDACTED] en [REDACTED].
- 2.2 Bestuurders en aandeelhouders van [REDACTED] en [REDACTED] zijn de heer [REDACTED] en [REDACTED]. [REDACTED] en [REDACTED] is enig bestuurder en aandeelhouder van de overige vier eisende vennootschappen.
- 2.3 [REDACTED] oefent met de genoemde vennootschappen een landbouw- en veehouderijbedrijf uit, deels met activiteiten in het buitenland.
- 2.4 [REDACTED] is werkzaam bij [REDACTED], gevestigd te [REDACTED], hierna: [REDACTED]. Bloemers is werkzaam op de nevenvestiging te [REDACTED], die onder zijn leiding staat.
- 2.5 Sedert 2005 heeft [REDACTED] opdracht van [REDACTED] tot behartiging van de belangen van [REDACTED] op accountancygebied. De opdracht wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van [REDACTED].
- 2.6 Ingevolge de opdracht verrichtte [REDACTED] de navolgende standaard- en jaarlijkse werkzaamheden, hierna ook: "de standaard werkzaamheden":
- opstellen van alle jaarrekeningen ([REDACTED] bedrijven);
 - verwerking van de buitenlandse activiteiten in de Nederlandse jaarcijfers;
 - volledige wettelijke controle van de totale groep van bedrijven en afgifte daarbij van een controleverklaring;
 - opstellen van de aangifte vennootschapsbelasting;
 - opstellen van de aangifte inkomstenbelasting;
 - opstellen van alle deponeringsstukken van de [REDACTED] bedrijven;
 - voeren van de gehele loonadministratie inclusief aangiften loonbelasting en jaarwerk.
- 2.7 Naast de standaard werkzaamheden heeft [REDACTED] advieswerkzaamheden verricht.
- 2.8 Bij brief van 15 maart 2012 heeft [REDACTED] namens [REDACTED] de opdracht tot controle van de jaarrekening voor het boekjaar 2011 bevestigd, welke bevestiging door de heer en mevrouw [REDACTED] voor akkoord is getekend.

- 4 -

2.9 In de opdrachtbevestiging is onder meer het navolgende vermeld:

"De inhoud van deze opdrachtbevestiging zal van kracht blijven totdat de opdracht wordt beëindigd, gewijzigd of vervangen door een andersoortige opdracht. Op onze dienstverlening zijn onze Algemene Voorwaarden van toepassing, waarvan u ingesloten een exemplaar aantreft. Door ondertekening en retournering van deze opdrachtbevestiging verklaart u dit exemplaar te hebben ontvangen en te accepteren."

2.10 [REDACTED] heeft de verrichte werkzaamheden maandelijks per B.V. gefactureerd.

2.11 Omstreeks mei 2011 is tussen [REDACTED] en [REDACTED] overleg gevoerd over de kosten van de dienstverlening.

2.12 Bij e-mail van 1 juni 2011 heeft [REDACTED] onder meer het navolgende aan [REDACTED] meegedeeld:

Standaard- en jaarlijkse accountantskosten vanaf 1 januari 2012

Ik heb voor jullie even gekeken wat de standaard- en jaarlijkse accountantskosten zouden bedragen over het jaar 2011 (dat zijn de standaard jaarstukken e.d. over 2011 en de loonadministratie over 2012) in het geval alles wordt voorbereid en aangeleverd en wij geen interne werkzaamheden voor onze rekening hoeven te nemen. Onze werkzaamheden bestaan dan uit:

- *Opstellen van alle jaarrekeningen (bedrijven).*
- *Verwerking van de buitenlandse activiteiten in de Nederlandse jaarcijfers.*
- *Volledige wettelijke controle van de totale groep van bedrijven en afgifte daarbij van een controleverklaring.*
- *Opstellen van de aangifte vennootschapsbelasting.*
- *Opstellen van de aangifte inkomstenbelasting.*
- *Opstellen van alle deponeringsstukken van de bedrijven.*
- *Voeren van de gehele loonadministratie inclusief aangiften loonbelasting en jaarwerk.*

De kosten bedragen dan ongeveer € 35.000,- per jaar, dit wordt dan in de eerste helft van 2012 gefactureerd (want dan stellen we deze zaken op). Wij gaan er dan wel vanuit dat de bij aanvang van onze werkzaamheden:

- *De interne administratie gereed is en aansluit op de onderliggende onderbouwingen.*
- *Er een aansluiting ligt van de technische administratie en de financiële administratie.*

- 5 -

Dit heeft dan dus betrekking op de kosten vanaf 1 januari 2012. De kosten zullen dan dus aanzienlijk dalen.

Accountants- en advieskosten tot 1 januari 2012

De totale accountants- en advieskosten zijn de laatste jaren (tot en met nu) hoger geweest omdat onder andere:

- Er meer werkzaamheden zijn verricht bij de opstelling van de jaarstukken daar hiervoor omschreven, waaronder administratieve ondersteuning.*
- Extra werkzaamheden voor onder andere aansluiting van de technische administratie met de financiële administratie (onder meer voor de bank)*
- Extra werkzaamheden inzake het opstellen van een meerjaren begroting.*
- Extra werkzaamheden inzake een bedrijfsplan.*
- Extra werkzaamheden inzake herstructurering (met als gevolg een grote besparing op de inkomstenbelasting).*
- Overige advieswerkzaamheden.*

(...)

Daarnaast hebben we al een toezegging gedaan voor de advieskosten. Indien wij door jullie ingeschakeld worden voor incidentele / advies werkzaamheden zullen wij op die werkzaamheden (tot en met 1 juli 2012) enerzijds een korting verstrekken van 10% en anderzijds zullen de uren van [REDACTED] geheel niet in rekening gebracht worden. Indien er vanuit jullie een adviesvraag voortdooft, zullen wij ook proberen vooraf aan te geven wat de verwachte kosten zullen worden (voor zover mogelijk), zodat jullie van tevoren kunnen bepalen of jullie het willen."

- 2.13 Ingevolge de opdracht heeft [REDACTED] de jaarrekening 2011 opgesteld en gecontroleerd en deze opgeleverd in oktober 2012.
- 2.14 Op 31 oktober 2012 is door mr. [REDACTED] en [REDACTED] namens [REDACTED] een bespreking met de heer en mevrouw [REDACTED] gevoerd, onder meer over de hoogte van de facturen van [REDACTED].
- 2.15 Op 4 december 2012 is door [REDACTED] namens [REDACTED] een bespreking met de heer en mevrouw [REDACTED] en [REDACTED] gevoerd over de kosten van de dienstverlening van [REDACTED].

- 6 -

- 2.16 Naar aanleiding van dat gesprek heeft [REDACTED] bij brief van 6 december 2012 het volgende aan [REDACTED] meegedeeld:

"Naar aanleiding van de bespreking met u en de heer [REDACTED] van ons kantoor op 4 december jl. ontvangt u hierbij alle specificaties over 2012 van alle advieskosten van al uw bedrijven. Deze specificaties heeft u reeds ontvangen van ons, echter nu hebben we de specificaties nog aangevuld met de werkzaamheden, per medewerker, per dag.

Zoals u kunt zien hebben wij alle bij u in rekening gebrachte werkzaamheden gespecificeerd, met daarbij op regelniveau de werkzaamheden per dag, per medewerker. De werkzaamheden zijn reeds gedurende het jaar met u afgestemd en u bent continu op de hoogte gebracht van alle vorderingen en bijzonderheden. Dit kunt u ook aflezen in alle specificaties."

In die brief heeft [REDACTED] tevens verzocht om voldoening van de openstaande facturen, bedragende ongeveer € 44.000,-- incl. BTW, voor het eind van het jaar.

- 2.17 Terzake van de reguliere werkzaamheden en advieswerkzaamheden heeft [REDACTED] in het jaar 2012 in totaal € 138.084,54 incl. BTW aan [REDACTED] gefactureerd. Tot en met januari 2013 bedraagt het totaal € 138.363,53 incl. BTW. Hiervan heeft [REDACTED] voldaan € 93.057,68 incl. BTW. De facturen van [REDACTED] zijn onvoldaan gebleven tot een bedrag van € 45.305,85 incl. BTW.
- 2.18 Bij e-mail van 3 januari 2013 heeft [REDACTED] aan [REDACTED] meegedeeld de relatie met directe ingang te beëindigen.
- 2.19 Op 5 februari 2013 hebben partijen een bespreking gevoerd over de facturen van [REDACTED]. Naar aanleiding hiervan heeft [REDACTED] op 6 februari 2013 een voorstel aan [REDACTED] gedaan, welk voorstel niet door [REDACTED] is aanvaard.
- 2.20 Alle in deze uitspraak genoemde bedragen zijn exclusief BTW tenzij anders is vermeld.

3. VORDERING EN TEGENVORDERING

Vordering (conventie)

- 3.1 [REDACTED] stelt de volgende vorderingen in en verzoekt de Raad:
- a. te verklaren dat [REDACTED] aan [REDACTED] over door deze in 2012 verrichte werkzaamheden verschuldigd is € 35.000,-- excl. BTW, eventueel vermeerderd met een door de Raad

- 7 -

naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid vast te stellen bedrag gegrond op feiten zoals deze door de Raad zullen worden vastgesteld;

- b. [redacted] te veroordelen aan [redacted] te betalen een bedrag gelijk aan het verschil tussen de door [redacted] aan [redacted] betaalde bedrag van € 92.778,96 incl. BTW enerzijds en het bedrag dat [redacted] volgens de ten deze gevraagde uitspraak van de Raad aan [redacted] verschuldigd is anderzijds, met toezending aan [redacted] van corresponderende creditfacturen;
- c. [redacted] te bevelen [redacted] alle factuurbedragen te crediteren die zij boven het eerdergenoemde bedrag van € 92.778,96 incl. BTW aan [redacted] in rekening heeft gebracht, met toezending van dienovereenkomstige creditfacturen;
- d. [redacted] te veroordelen in de kosten van deze procedure.

- 3.2 Tijdens de mondelinge behandeling heeft [redacted] de eis vermeerderd en de Raad verzocht om expliciet te bepalen dat [redacted] (verweerder) gehouden is zich conform het bepaalde in artikel 5.5 van de Verordening aan het bindend advies te onderwerpen.

Tegenvordering (reconventie)

- 3.3 [redacted] heeft een tegenvordering ingesteld en verzoekt de Raad:

- a. [redacted] hoofdelijk te veroordelen om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan [redacted] te voldoen de somma van € 51.047,35 (zegge: éénenvijftig duizend zevenenveertig euro en vijfendertig eurocent), te vermeerderen met de wettelijke handelsrente over het bedrag van de openstaande facturen ad € 45.305,85 incl. BTW vanaf en met inbegrip van 11 april 2013 tot en met de dag der algehele voldoening;
- b. [redacted] hoofdelijk te veroordelen in de kosten van de onderhavige procedure, waaronder het salaris van de advocaat van [redacted], één en ander te vermeerderen met de wettelijke rente over deze bedragen vanaf 14 dagen na betekening van het in deze procedure te wijzen uitspraak tot en met de dag der algehele voldoening.

4. VERWEREN

- 4.1 Partijen hebben zich over en weer tegen elkaars vorderingen verweerd, op welke verweren de Raad hierna waar nodig zal ingaan.

- 8 -

- 4.2 [REDACTED] heeft in het verweerschrift voorts de Raad verzocht zich onbevoegd te verklaren om het geschil verder (inhoudelijk) te behandelen conform artikel 5, lid 6 Verordening op de Raad voor Geschillen.

5. BEOORDELING

Bevoegdheid van de Raad

- 5.1 In het verweerschrift heeft [REDACTED] een beroep gedaan op de onbevoegdheid van de Raad om het geschil verder inhoudelijk te behandelen.
- [REDACTED] heeft daartoe – zakelijk samengevat – een beroep gedaan op de betekenis van artikel 20 lid 2 van de algemene voorwaarden van [REDACTED] en op artikel 5 van de Verordening op de Raad voor Geschillen 2012. Deze argumentatie van [REDACTED] komt overeen met de argumentatie die hij heeft aangevoerd in het kader van de door de voorzitter van de Raad te nemen beslissing omtrent het in behandeling nemen van het geschil.
- In het verweerschrift heeft [REDACTED] daarnaast betoogd dat, al is het op grond van artikel 9 lid 2 van de Verordening in beginsel de voorzitter die beslist omtrent het in behandeling nemen van het geschil, niettemin in het onderhavige geval de beslissing door de Raad moet worden genomen, enerzijds omdat de voorzitter gewraakt dient te worden en anderzijds omdat de beslissing van de voorzitter evident onjuist is en overruled moet worden door de Raad. Het verzoek tot wraking heeft verweerder vervolgens laten varen.
- 5.2 [REDACTED] heeft, met een beroep op het systeem van de Verordening, aangevoerd dat partijen bij overeenkomst van de Verordening zijn afgeweken. Volgens [REDACTED] is het uitgangspunt van de algemene voorwaarden van [REDACTED] dat alle geschillen door de gewone rechter worden beslecht, welk uitgangspunt geldt voor de accountant en de opdrachtgever. Artikel 20 lid 3 van de algemene voorwaarden geeft uitsluitend aan de opdrachtgever het recht te kiezen voor de Raad.
- Voorts heeft [REDACTED] aangevoerd dat de beslissing tot het in behandeling nemen van een geschil de bevoegdheid is van de voorzitter op grond van artikel 9 lid 2 van de Verordening en dat de accountant aan die beslissing is gebonden, hetgeen voortvloeit uit een redelijke uitleg van artikel 5 lid 5 Verordening.
- Tenslotte heeft [REDACTED] ter zitting aangevoerd dat de uitkomst van de bij de rechtbank gehouden comparitie van partijen is dat de rechtbank zich bij vonnis niet-ontvankelijk zal verklaren om van de vorderingen van [REDACTED] kennis te nemen.
- Deze mededeling is door de raadsman van [REDACTED] bevestigd, waarbij [REDACTED] niettemin het beroep op onbevoegdheid van de Raad heeft gehandhaafd.

- 9 -

- 5.3 Overeenkomstig het besprokene tijdens de mondelinge behandeling heeft de raadsman van [REDACTED] het op 8 januari 2014 door de rechtbank gewezen vonnis aan de Raad overgelegd, bij welk vonnis [REDACTED] niet-ontvankelijk in haar vordering is verklaard.
- 5.4 Terzake van het beroep op onbevoegdheid oordeelt de Raad als volgt.
- 5.5 De op grond van artikel 9 lid 2 Verordening genomen beslissing van de voorzitter tot het in behandeling nemen van het geschil verhindert op zichzelf niet dat de kamer die het geschil (verder) behandelt een uitspraak doet over de bevoegdheid van de Raad om in het aan de Raad voorgelegde geschil een beslissing te geven.
- 5.6 Met de voorzitter is de Raad van oordeel dat de contractuele verhouding tussen [REDACTED] en [REDACTED] meebrengt dat [REDACTED] als opdrachtgever bevoegd is een geschil met de opdrachtnemer aan de Raad voor te leggen. De Raad verenigt zich met de gronden waarop de voorzitter zijn beslissing heeft doen berusten en voegt daaraan toe dat de billijkheid zich ertegen verzet dat [REDACTED] als opdrachtnemer een beroep doet op artikel 5 lid 6 verordening in de situatie waarin [REDACTED] heeft verkozen gebruik te maken van het haar in de algemene voorwaarden van [REDACTED] toegekende recht om een geschil aan de Raad voor te leggen.
- 5.7 De Raad verwerpt aldus het beroep van [REDACTED] op onbevoegdheid.

Inhoudelijke beoordeling in conventie en reconventie

- 5.8 Gelet op de samenhang tussen de vorderingen in conventie en in reconventie zal de Raad deze gezamenlijk behandelen.
- 5.9 Uitgangspunt bij de beoordeling is de doorlopende opdracht van [REDACTED] aan de [REDACTED], laatstelijk bevestigd in de opdrachtbevestiging van 15 maart 2012, genoemd onder nummer 2.8. Die opdrachtbevestiging heeft uitsluitend betrekking op het fungeren van [REDACTED] als accountant van de vennootschap [REDACTED] en [REDACTED] met het doel een controleverklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening te geven. In de opdrachtbevestiging is voor wat het honorarium betreft niet meer vastgelegd dan dat het honorarium zal zijn gebaseerd op tijdsbesteding en individuele uurtarieven, kortom uren maal tarief. Tarieven zijn in de opdrachtbevestiging niet gespecificeerd.
- 5.10 Uitgangspunt voor de beoordeling is verder de e-mail van [REDACTED] van 1 juni 2011, waarvan het relevante deel hiervoor is weergegeven onder nummer 2.12. Het stuk wordt hierna verder aangeduid als de e-mail van 1 juni.

- 10 -

- 5.11 Uit de e-mail van 1 juni, waarop [REDACTED] zich uitdrukkelijk heeft beroepen, volgt dat [REDACTED] niet alleen kosten in rekening zou brengen voor accountantswerkzaamheden, maar ook voor advieswerkzaamheden.
- 5.12 Het onderscheid tussen accountantskosten en advieskosten wordt ook gemaakt in de vorderingen van [REDACTED]. De Raad zal hierop in het navolgende afzonderlijk ingaan.

Accountantskosten

- 5.13 [REDACTED] heeft ter zake van de accountantskosten een beroep gedaan op de e-mail van 1 juni, waarin [REDACTED] heeft bevestigd dat de kosten van de standaard jaarlijkse werkzaamheden, daaronder begrepen het voeren van de loonadministratie, ongeveer € 35.000,- per jaar zouden belopen over het jaar 2011 en loonadministratie 2012. De opgave heeft betrekking op de in 2012 te verrichten werkzaamheden.
- 5.14 Uit het dossier blijkt dat [REDACTED] in 2012 voor de desbetreffende werkzaamheden een totaalbedrag van € 68.743,40 heeft gefactureerd, waarvan € 4.480,05 betrekking heeft op salarisadministratie.
- 5.15 [REDACTED] stelt ter onderbouwing van haar vordering dat in de e-mail van 1 juni een overeenkomst is vastgelegd, op grond waarvan [REDACTED] in 2012 niet meer kan factureren dan € 35.000,- met een marge van 5%.
- Voor wat betreft de uitleg van de mededeling van [REDACTED] heeft [REDACTED] met een beroep op de Haviltex-norm betoogd dat de vraag of [REDACTED] die mededeling in de e-mail van 1 juni zodanig mocht uitleggen dat zij de kosten mocht verdubbelen zonder expliciete of impliciete opdrachten van [REDACTED], ontkennend moet worden beantwoord.
- 5.16 [REDACTED] heeft ten verwe, zakelijk weergegeven, het volgende gesteld. [REDACTED] heeft slechts de werkzaamheden bij [REDACTED] in rekening gebracht die zij daadwerkelijk heeft verricht. [REDACTED] beroept zich ten onrechte op een vermeende afspraak dat het [REDACTED] maximaal € 37.100,00 inclusief BTW bij haar in rekening zou hebben mogen brengen. Die afspraak is nooit gemaakt c.q. die toezegging is nooit gedaan. Er is een schatting gemaakt van de te verwachten standaardkosten maar dat betreft geen toezegging of afspraak dat de kosten niet hoger uit kunnen vallen. De werkzaamheden van [REDACTED] bleven niet beperkt tot het opstellen en controleren van de jaarrekeningen en het verzorgen van de loonadministratie en de fiscale aangiftes. [REDACTED] heeft veel extra tijd moeten besteden om de beschikking te krijgen over de volledige en correcte cijfers. [REDACTED] verwijst naar de als productie 5 overgelegde e-mailcorrespondentie uit 2012.

- 5.17 Terzake van de accountantskosten oordeelt de Raad als volgt.
- 5.18 Naar het oordeel van de Raad vormt de e-mail van 1 juni de weergave van afspraken tussen partijen, althans de weergave van toezeggingen waaraan [REDACTED] gebonden is. [REDACTED] heeft weliswaar betwist dat de afspraak of toezegging ooit is gedaan, doch die betwisting treft geen doel. De inhoud van de e-mail van 1 juni laat gelet op de bewoordingen geen ruimte voor de stelling dat die e-mail geen afspraak of toezegging bevat. Daar komt bij dat [REDACTED] de inhoud van de e-mail kennelijk als afspraak althans bindende toezegging beschouwde, gelet op het feit dat op facturen uit 2012, telkens wanneer advieskosten in rekening werden gebracht, daarbij is vermeld dat een "Korting" van 10% werd toegepast.
- De in de e-mail van 1 juni vermelde kostenopgave van € 35.000,- voor de standaard jaarlijkse werkzaamheden inclusief loonadministratie is geen onvoorwaardelijke prijsafspraken voor alle werkzaamheden. De opgaaf stelt als voorwaarde voor de accountantswerkzaamheden dat bij aanvang van die werkzaamheden de interne administratie gereed zou zijn en zou aansluiten op onderliggende onderbouwingen, alsmede dat er een aansluiting zou liggen van de technische administratie en de financiële administratie.
- 5.19 Partijen verschillen van mening over de vraag of de administratie die werd aangeleverd aan de genoemde voorwaarden voldeed. Naar het oordeel van de Raad kan dat in verband met het navolgende in het midden blijven.
- 5.20 De prijsopgaaf van ongeveer € 35.000,- is, zoals ter zitting aan de orde is geweest, gedaan tegen de achtergrond dat in voorgaande jaren de standaard accountantskosten omstreeks € 76.000,- jaarlijks beliepen. De door [REDACTED] in de e-mail van 1 juni genoemde prijs vormde derhalve een aanzienlijke verlaging van die kosten. Uit de stellingen van partijen volgt dat [REDACTED] de kosten in het verleden te hoog vond en had aangedrongen op een beperking van de kosten.
- Tegen deze achtergrond lag het op de weg van [REDACTED] om, indien zich een meer dan geringe overschrijding van het bedrag van € 35.000,- aandiende, daarover met [REDACTED] te communiceren en met name met [REDACTED] in overleg te treden over de (dreigende) overschrijding. [REDACTED] heeft aangevoerd dat het veel tijd en moeite heeft gekost om alle benodigde informatie van [REDACTED] aangeleverd te krijgen. Dat onderstreept dat [REDACTED] zich bewust is geweest van de omvang en dreigende kostentoeename als gevolg van de in zijn beleving vele extra werkzaamheden. Gegeven de omvang van de overschrijding lag het op de weg van [REDACTED] om [REDACTED] schriftelijk te waarschuwen. In dat geval had [REDACTED] de mogelijkheid gehad zich te beraden en mogelijke alternatieven te overwegen. Het voornoemde overleg had ook daartoe kunnen dienen.
- Het nalaten van [REDACTED] om over de overschrijding expliciet met [REDACTED] te communiceren klemmt te meer daar de werkzaamheden voor het standaard jaarwerk en advieswerkzaam-

- 12 -

heden blijkbaar door elkaar liepen. Zo heeft [REDACTED] in het verweer opgemerkt dat [REDACTED] bijna dagelijks verzoeken van [REDACTED] ontving met betrekking tot andere onderwerpen dan de standaard werkzaamheden, waardoor volgens [REDACTED] de "totale kosten" uiteindelijk een stuk hoger zijn dan de geschatte standaardkosten. Daardoor is aannemelijk dat geen duidelijk onderscheid werd gemaakt tussen standaard werkzaamheden en advieswerkzaamheden. De keerzijde is dat het voor [REDACTED] niet zonder nadere uiteenzetting van [REDACTED] mogelijk was om de (gefactureerde) kosten van het standaard jaarwerk te bepalen. Daarbij komt dat [REDACTED] in financieel zwaar weer verkeerde en door haar bankier onder bijzonder beheer was geplaatst. [REDACTED] mocht er dan ook niet op vertrouwen dat [REDACTED] inzicht had in de werkzaamheden en de overschrijding van het bedrag van € 35.000,-. De betaling van nota's en het niet tijdig reclameren door [REDACTED] maken dit niet anders.

- 5.21 Het hiervoor besproken nalaten van [REDACTED] brengt mee dat de Raad kan billijken dat [REDACTED], in de lijn zoals [REDACTED] heeft betoogd, voor de standaard werkzaamheden verricht in het jaar 2012 niet meer dan € 35.000,--, vermeerderd met een marge, die de Raad bepaalt op € 5.000,--, aldus in totaal € 40.000,-- aan [REDACTED] in rekening kan brengen. Gegeven de omstandigheid dat voor de jaarwerkzaamheden inclusief de salarisadministratie € 68.743,-- is gefactureerd, betekent dit dat € 28.743,--, te vermeerderen met 6% BTW, teveel is gefactureerd.
- In zoverre is de vordering van [REDACTED] toewijsbaar.

Advieskosten

- 5.22 Terzake van dit onderdeel van de vordering heeft [REDACTED], zakelijk samengevat, het volgende aangevoerd. [REDACTED] maakte gebruik van de diensten van [REDACTED], alwaar de heer [REDACTED] werkzaam is. Aan hem werden de dagelijkse vragen betreffende de administratie gesteld. Zij stelt die niet aan [REDACTED]. [REDACTED] heeft nooit om wat voor advies dan ook gevraagd. Haar is ook geen offerte als bedoeld in de e-mail van 1 juni voorgelegd. [REDACTED] stemde niet in met de facturen, maar heeft deze betaald omdat zij in een nijpende situatie verkeerde, die [REDACTED] als geen ander kende, en het bedrijf zou ten onder gaan indien [REDACTED] niet de door [REDACTED] verstrekte en door [REDACTED] gecontroleerde cijfers aan de bank kon voorleggen. [REDACTED] kon zich een dispuut niet permitteren. De in de e-mail van 1 juni genoemde voorwaarde van een voorafgaand akkoord voor het verrichten van advieswerkzaamheden is niet vervuld.
- Ter zitting heeft [REDACTED] samenvattend gesteld dat zij nooit om bijzondere adviezen heeft gevraagd, al helemaal niet om juridische adviezen. Juridische adviezen zijn ook nooit verstrekt. De specificaties, genoemd in de brief van [REDACTED] van 6 december 2012, heeft [REDACTED] niet ontvangen.

- 5.23 [redacted] heeft, zakelijk weergegeven, terzake van de advieskosten het volgende aangevoerd.
- [redacted] heeft zeer veel extra advieswerk verricht voor [redacted]. [redacted] verwijst naar de e-mailcorrespondentie van productie 5. Daaruit blijkt volgens [redacted] welke werkzaamheden [redacted] zoal heeft verricht, waarbij [redacted] een aantal specifieke werkzaamheden noemt. De toezegging voor de advieskosten, genoemd in de e-mail van 1 juni, is gestand gedaan. Telkens als advieskosten in rekening zijn gebracht, is de toegezegde korting van 10% toegepast en advies-uren van [redacted] zijn niet doorbelast.
- 5.24 Terzake van de advieskosten oordeelt de Raad als volgt.
- 5.25 Uit het dossier blijkt dat in 2012 aan advieskosten € 61.525,03 is gefactureerd. Overeenkomstig de inhoud van de e-mail van 1 juni heeft [redacted] op de advieswerkzaamheden, in de declaraties veelal aangeduid als diverse juridische werkzaamheden, telkens een korting toegepast van 10%, onder de vermelding van "Korting", onder bijvoeging van een specificatie daarvan. Uit de door [redacted] onder productie 5 overgelegde e-mailcorrespondentie blijkt dat [redacted], veelal in de persoon van mr. [redacted], veelvuldig door [redacted] in de persoon van [redacted], werd betrokken bij het reilen en zeilen van de onderneming en bij problemen die zich in de dagelijkse praktijk voordeden. Zo blijkt van betrokkenheid bij de kwestie [redacted], bij de kwestie [redacted], bij het staken van de opdracht aan advocaat mr. [redacted], bij de totstandkoming van hypotheekakten, bij besprekingen en onderhandelingen met ING Bank, bij de kwestie [redacted] en andere kwesties. Uit de overgelegde correspondentie blijkt dat, ook in situaties waarin [redacted] door andere adviseurs zoals mr. [redacted] of de heer [redacted] werd bijgestaan, [redacted] niettemin mr. [redacted] of andere medewerkers van [redacted] stap voor stap betrok bij de processen die zich afspeelden. In een aantal gevallen is uit de (veelvuldig) gewisselde e-mails een verzoek of opdracht van [redacted] aan [redacted] te lezen. In veel andere gevallen mocht [redacted] uit de toezending van een (vervolg) e-mail door mevrouw [redacted] redelijkerwijs opmaken dat advies c.q. overleg met derden werd gevraagd.
- 5.26 De voormelde feiten en omstandigheden brengen de Raad tot het oordeel dat [redacted] in gemoede niet kan volhouden dat de in rekening gebrachte advieswerkzaamheden ongevraagd zijn verricht. Het tegendeel blijkt uit de stukken en volgt tevens uit het feit dat gedurende een zekere periode in 2012 de facturen met de hierboven omschrijvingen door [redacted] zijn betaald. Dit oordeel brengt ook mee dat [redacted] zich in redelijkheid niet kan beroepen op de bepaling in de e-mail van 1 juni inhoudende dat [redacted] zou proberen, indien zich een adviesaanvraag zou voordoen, vooraf aan te geven wat de verwachte kosten zouden worden. De wijze waarop [redacted] en zijn medewerkers bij de ondernemingsproblematieken betrok, maakte het vooraf opgeven van kosten vrijwel onmogelijk. [redacted] heeft tegenover de betwisting door [redacted] niet onderbouwd haar stelling dat [redacted] in haar werk-

- 14 -

zaamheden inhoudelijk tekort zou zijn geschoten.

- 5.27 Het voorgaande brengt mee dat de Raad geen aanleiding ziet te oordelen dat [REDACTED] terzake van de advieskosten een lager bedrag verschuldigd is dan hetgeen [REDACTED] in rekening heeft gebracht.
In zoverre wordt de vordering afgewezen.
- 5.28 Het vorenoverwogene brengt mee dat de reconventionele vordering van [REDACTED] gedeeltelijk voor toewijzing vatbaar is.
- 5.29 Vaststaat dat de aan [REDACTED] gezonden facturen tot een bedrag van € 45.305,85 incl. BTW (in hoofdsom) onbetaald zijn gebleven.
Uit het hiervoor overwogene volgt dat [REDACTED] creditfacturen dient te verstrekken tot een totaalbedrag van € 30.467,58 incl. BTW, zodat in hoofdsom resteert te voldoen € 14.838,27 incl. BTW.
- 5.30 [REDACTED] heeft de wettelijke rente over de openstaande facturen gevorderd. Dit deel van de vordering is door [REDACTED] niet weersproken. De Raad zal de wettelijke rente toekennen met ingang van 1 december 2012. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat de onbetaalde facturen dateren van de periode 14 september 2012 tot en met december 2012.
- 5.31 [REDACTED] heeft voorts terzake van buitengerechtelijke incassokosten een bedrag van € 4.056,13 gevorderd. Terzake oordeelt de Raad als volgt.
- 5.32 Wil er sprake zijn van afzonderlijk voor vergoeding in aanmerking komende kosten, dan zal het – ook indien het gaat om geconvenieerde buitengerechtelijke incassokosten – moeten gaan om verrichtingen die meer omvatten dan een enkele, eventueel herhaalde, aanmaning, het enkel doen van een – niet aanvaard – schikkingsvoorstel, het inwinnen van eenvoudige inlichtingen of het op de gebruikelijke wijze samenstellen van het dossier.
- 5.33 [REDACTED] heeft de vordering terzake van buitengerechtelijke kosten niet onderbouwd, zodat niet is gebleken van werkzaamheden die volgens het voorgaande voor vergoeding in aanmerking komen. De vordering tot vergoeding van buitengerechtelijke kosten wordt derhalve afgewezen.
- 5.34 De Raad stelt de procedurekosten definitief vast op € 1.785,—. Bepaald zal worden dat elke partij de helft van de procedurekosten dient te dragen, nu beide partijen gedeeltelijk in het ongelijk worden gesteld.

- 15 -

Daar [REDACTED] een depot van € 1.785,- heeft betaald, zal worden bepaald dat [REDACTED] € 892,50 kan verrekenen met hetgeen zij ingevolge deze beslissing aan [REDACTED] verschuldigd is.

- 5.35 Deze beslissing berust op de artikelen 5, 17, 20 en 21 van de Verordening op de Raad voor Geschillen 2012 en op artikel 27 van de Verordening op de Raad voor Geschillen, in werking getreden op 1 januari 2014.

6. BESLISSING

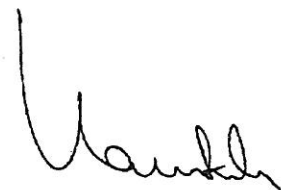
De Raad voor Geschillen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, oordelend als goede mannen naar billijkheid:

- veroordeelt [REDACTED] om aan [REDACTED] te betalen een bedrag van € 14.838,27 incl. 6% BTW, vermeerderd met de wettelijke rente daarover te rekenen met ingang van 1 december 2012 tot de dag der voldoening;
- bepaalt dat [REDACTED] namens [REDACTED] terzake van de gezonden declaraties creditdeclaraties aan [REDACTED] zal verstrekken tot een bedrag van € 30.467,58 incl. 6% BTW;
- bepaalt dat [REDACTED] namens [REDACTED] terzake van de procedurekosten een bedrag van € 892,50 aan [REDACTED] verschuldigd is, welk bedrag door [REDACTED] kan worden verrekend met hetgeen zij ingevolge deze beslissing aan [REDACTED] dient te betalen;
- veroordeelt [REDACTED] om hetgeen zij per saldo ingevolge deze uitspraak aan [REDACTED] dient te betalen, te voldoen binnen 14 dagen na de verzending van deze beslissing;
- wijst af het meer of anders door [REDACTED] of [REDACTED] gevorderde.

Aldus gewezen door mr. H.P.Ch. van Dijk, voorzitter, M.W. Falke RA en W.F. Merkus RA, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. Rijpstra, secretaris, en door de voorzitter en de secretaris ondertekend op 15 februari 2014.

secretaris

voorzitter